

Vájchi – Jákob halála

Vájchi Hetiszakasz tartalma ו'ח

Szakaszunk – Vájchi (1Mózes 47:28-50:26.) – Jákob halálát és az egyiptomi gálut kezdetét írja le. Jákob, aki már 147 éves, elbúcsúzik fiaitól és megáldja őket, miután megfogadtatta Józseffel, hogy nem Egyiptomban temeti el, hanem elviszi Kánaánba, az ősi sírhelyre, a chevroni Machpéla barlangba. A pátriárka bebalzsamozott tetemét hatalmas egyiptomi temetkezési menet viszi Kánaánba, ahol eltemetik; a szakasz végén József is meghal, 110 éves korában, miután megesketi testvéreit, hogy a szabadulás során vigyék magukkal koporsóját. Ezzel befejeződik a Genézis, a Teremtés.

Jákob élete utolsó tizenhét évét Egyiptomban éli le. Elhunytá előtt megesketi Józsefet, hogy a Szentföldön fogja eltemetni őt. Megáldja József két fiát, Menásét és Efrájimot, saját fiainak rangjára, Izrael népen belül a tizenkét törzs közül kettőnek ősatyjává emelve őket. – **1Mózes 47:28–48:22.**

A pátriárka fel kívánja fedni gyermekei előtt, mi történik majd az idők végezetén, de az Örökkévaló megátolja ebben. Jákob megáldja fiait, mindegyiknek (mint törzsnek) kijelölve szerepét: Jehuda vezetőket fog teremni, törvényhozókat és királyokat; papok származnak majd Lévitől, tudósok Jiszáchártól, tengerészek Zevuluntól, tanárok Simontól, katonák Gádtól, bírák Dántól, olívatermelők Ásértől, és így tovább. Reuvén feddésben részesül, amiért „megszentségtelenítette atyja házaseletét”, Simon és Lévi pedig a schemi mésszárlásért és a József elleni összeesküvésükért. Naftálinak a szarvasűnő gyorsasága adatik, Benjáminnak a farkas vérengző vadsága, József pedig szépséggel és termékenységgel lesz megáldva. – **1Mózes 49:1–28.**

Az áldások után Jákob bevégzi földi életét. Hatalmas temetési menet – Jákob leszármazottai, a fáraó miniszterei, Egyiptom nagyjai és vénei – kíséri el Jákobot utolsó útjára, a Szentföldre, ahol eltemetik Hebronban, a Machpéla barlangban. Ezután József megígéri a testvéreinek, hogy továbbra is el fogja őket látni, mint apjuk életében. – **1Mózes 49:29–50:21.**

József is meghal Egyiptomban, 110 éves korában. Ő maga is úgy rendelkezik, hogy csontjait vigyék majd el Egyiptomból, és a Szentföldön temessék majd el, de erre csak sok-sok évvel később kerül sor, amikor a zsidók kivonulnak Egyiptomból. József végrendeletet hagy Izrael gyermekeire, hogy abból meríthessenek reményt és hitet az elkövetkező nehéz években: „Isten bizonyosan megemlékezik rólatok és kivezet benneteket ebből az országból abba az országba, melyet esküvel ígért Ábrahámnak, Izsáknak és Jákobnak.” – **1Mózes 50:22–26.**

שבת שלום

Vájchi – (ויחי)

Az Ipod generációnak hősökre van szüksége, akik szemmagasságból beszélnek hozzájuk: a hetiszakasznak pedig van egy jó ajánlata a számukra.

Egyik hagyományunk szerint szokás a Tóra vagy a Talmud kiolvasását kis ünnepséggel köszönteni. Ezen az ünnepségen pedig egy kis magyarázó előadást tartani az imádkozó közösségnek, melyben összekapcsolják a könyv elejét a végével, ezzel egy rejtett szálát fednek fel, ami végighaladt az egész műben.

E heti szakaszunk, a Vajichii a Beresit könyv utolsó szakasza. Milyen kapcsolatot tudunk felfedezni a könyv eleje és vége közt? Az első fejezet a világ teremtését meséli el, az utolsó pedig Jákov és fiainak egyiptomi letelepedését.

Mi a teremtés? A teremtés nem csak egy nagy robbanás, és nem is csak egy természetfeletti terv, hanem egy magasabbrendű cél megnyilvánulása. A misztikusok szerint Isten nem elégedett meg az égből az őt dicsőítő angyalokkal. Ő olyan földi lényeket, férfiakat és nőket, húsból és vérből valókat akart, akiknek emberi vágyaik vannak, a fizikai síkon élnek, ugyanakkor képesek meghaladni a múlt pillanatát és megtapasztalni a szellemi célokat. Olyan embereket akart, akik bár ki vannak téve a fizikai világ minden zavaró és figyelemelterelő tényezőjének – tengerparti üdülésektől szezoni végű leárazásokig – mégis összpontosítani tudnak a lelki síkra!

Amikor az anyagi világi életünknek szellemi értéket adunk, magasabb szintű megértést, mélyebb jelentést, sorsot és örökkévalóságot, akkor teljesíthetjük a Teremtő eredeti tervét, hogy mennyországot hozzunk a földre, és házat építsünk az Örökkévalónak ebben a fizikai világban, ami sokszor durva és tele van akadályokkal.

És itt van a kapcsolat Mózes első könyvének eleje és vége között. Jó zsidónak lenni a szent földön az egy dolog. Szentnek maradni Egyiptom

húsosfazekában az már más dolog. Abban az időben Egyiptom maga volt a fertő. Az a tény, hogy Izrael gyermekei lementek Egyiptomba, és ott sikerült hűnek maradni Istenhez, és megtartani a parancsolatait, azt jelenti, hogy képesek voltak összekötni a mennyet és a földet egészen lenyűgöző módon. Erényes és büszke életet éltek az erkölcsileg romlott társadalomban, és ez igazolja a Teremtő döntését, hogy olyan embereket teremtett, akik szabadon dönthetnek arról, hogyan élik az életüket.

Talán ez az oka, hogy Jákov ezekkel a szavakkal áldotta meg József fiait: „És megáldotta őket azon a napon, mondván: Tegyen téged Isten olyanná, mint Efráim és mint Menásse” Ez a hagyományos áldás, amivel a mai napig megáldjuk gyermekeinket, hogy úgy nőjenek és éljenek, mint Efráim és Menásse. Miért? Miért nem a saját tizenkét fiára gondolt, a tizenkét törzsre?

Azért, mert Jákov összes gyereke és unokája közül ők ketten voltak azok, akik Egyiptomban születtek és ott éltek egész életükben. Jákov tudta, hogy az eljövendő nemzedékekben a zsidóknak meg kell találniuk a kiutat a saját személyes Egyiptomukból, tudta, hogy a zsidó történelem folyamatos kihívást jelent, és ezért a zsidó fiataloknak nagy szükségük van személyes példaképekre, mint Efráim és Menásse, akik Egyiptomban születtek és nevelkedtek, mégis hűek maradtak Jákov örökségéhez, aki vendég volt a Fáraó udvarában, mégis folytatta az igaz és jó zsidó életet.

Az Iphone generáció gyerekeinek hősökre van szükségük, akik példaként szolgálnak nekik. József fiainak sok vihart át kellett élniük Egyiptomban, mégsem felejtették el soha, kik ők valójában. Ha a 2023-ban születettek is szellemi kapcsolatban tudnak maradni a Teremtővel, és az Ő égi útján járnak, akkor sikerül megteremtteni az Örökkévalónak a földi otthonát, amiért az egész teremtés létrejött.

Glitzenstein Chaim Shaul rabbi

HETI SZIDRA: Naftali Krausz ősi forrás című könyvéből

Miért nem jött a Messiás?

„Nem távozik a jogar Jehudától, sem a kormánypálca térdei közül, míg eljő Siló, kinek engedelmeskednek a népek” (1Mózes, 49, 10).

A nagy cádik hírében álló páritsi Hillél arról volt nevezetes, hogy a vallási parancsolatokat minden apró részletében, teljes odaadással tartotta be. Az ő idejében – a 19. század negyvenes éveiben – a cári kormány rendeletileg tiltotta a szakáll és pajesz viselését, azzal fenyegetve, hogy akit rajtakapnak, azt súlyosan megbüntetik.

ויחי

Hillél ezt a rendelkezést nem volt hajlandó betartani. Valaki beárulta ezt a hatóságoknál, azok meg elrendelték, hogy akár erőszak árán is, de le kell vágni tincseit. Hillél a végsőig ellenállt, kezével szorította fejéhez a pajeszát, nem engedte, hogy akár hozzá is nyúljanak. Egy egyszerű kis foltozósabó – látván a nagy veszélyt, amibe a cádik került – élete kockáztatásával megszöktette Hillélt, ezzel megmentve őt a biztos haláltól. A cádik, amikor köszönetet mondott megmentőjének és megáldotta őt, akkor azt is megígérte, hogy halála után a cádik mellé fogják temetni.

Teltek, múltak az évek, Hillél a fehérorosz-országi Bobrojszkban lett rabbi. Rendszeresen járta a távolabbi vidékeket is, főleg Cherszon és Jekatyerinoszláv környékét, mindenütt istenfélelemre és a parancsolatok betartására tanítva az egyszerű zsidókat.

Éppen Cherszonban tartózkodott, amikor megbetegedett és egy szombati napon – 69 éves korában – váratlanul elhunyt. Másnap, vasárnap temették el a helyi temetőben, mivel a nagy távolság miatt, lakóhelyére, Bobrojszkba nem tudták volna a holttestet elvinni.

Később sírja fölé épületet emeltek (Ohel) ahová messze földről is eljöttek a zsidók imádkozni.

Ismét eltelt néhány év. Egy esős, viharos téli napon, egy cherszoni menhelyen (hekdes) meghalt egy ismeretlen zsidó. A Szentegylet (Chevrá Káddisá) emberének a rossz időben nem akaródzott elmenni az elnökhöz, hogy megkérdezze, hova temesse el az ismeretlent. Oda temetem, ahol találok helyet – gondolta. Így is tett. Talált egy üres sírhelyet és gyorsan eltemette a rokon nélküli hitsorsost.

Néhány nap elteltével vették csak észre, hogy a nagy Hillél sírja mellett egy friss sír is van. Amikor az is kiderült, hogy egy jött-ment koldus lett a cádik szomszédja az örök nyugalomban – kitört a botrány.

Nem volt mit tenni. Ha egy zsidót egyszer eltemetnek, azt többé semmilyen módon nem szabad megbolygatni, sírjából kivenni. A hitközség emberei legalább azt szerették volna megtudni, ki fia, borja volt az, aki abban a kegyben részesült, hogy Hillél mellett legyen eltemetve.

Kiderült, hogy egy koron ő is páritsi illetőségű volt és annakidején megmentette Hillél életét, aki megígérte neki, hogy egymás mellett lesznek eltemetve...

„Míg eljő Siló, kinek engedelmeskednek a népek” (uo.).

„Míg eljő Siló – az Írás a Messiásról beszél” (Rási, a Midrás nyomán).

HETI SZIDRA: Naftali Krausz a hászid folklór tükrében

A zsidók ősidők óta várják a Messiást. A Messiás-várás, a hit, hogy a Megváltó eljön – majdnem egyidős a zsidó néppel. Ezt a hitet nem ingathatta meg az sem, hogy időről-időre kalandor álmessiások is felbukkantak, megtévesztve a hiszékeny embereket. Rendíthetetlen maradt akkor is, amikor a korai kereszténység – melynek első apostolai és követői ugyancsak zsidók voltak – kisajátította magának a Messiás fogalmát.

Erről a Messiás-várásról – mely minden szállal Erec Jiszáélhoz kötődik – szólnak az alábbi haszid történetek:

A ruzsini cádik, reb Jiszáél mesélte volt híveinek, hogy a mezritsi nagy Mággid, Báál-Sém-Tov követője és utóda, óriási szellemi erőfeszítést fejtett ki annak érdekében, hogy mielőbb jöjjön el a megváltás. Olyannyira intenzíven imádkozott és ostromolta az eget, hogy egyszer csak „leszóltak az égből” és megkérdezték ki az, aki ilyen erőszakosan „siettet” a véget és erőlteti a megváltást? Ki ez az ember és milyen alapon teszi mindezt? Ekkora zsidó szellemiségnek képzele magát?

A mezritsi Mággid „vette a lapot” és azt válaszolta, hogy ő „nemzedékének nagyja” (Gádol Hádor) és kötelességének tartja, hogy mindent megtegyen a mielőbbi megváltás érdekében. A faggatózás tovább folytatódott és megkérdezték, ki állítja, hogy ő volna a „nemzedék nagyja”?

A Mággid a „Szent Társaság” -béli tanítványaira hivatkozott, akik – szerinte – mindezt tanúsíthatják. Az égiek beleegyeztek a nem mindennapi bizonyítási eljárásba, de amikor a Mággid az előtte ülő tanítványokat megkérdezte, hogy való igaz-e, hogy én vagyok a nemzedék nagy cádikja – azok csak ültek némán és nem mondtak se igent, se nemet. A Mággid háromszor ismételte meg kérdését, de választ egyik alkalommal sem kapott.

A ruzsini cádik itt befejezte elbeszélését, de még hozzátette: a csodálatos az volt, hogy a Társaság minden egyes tagja tudta és szentül hitte is, hogy a Mággid valóban a nemzedék nagyja és ő igazi cádik, mégis hallgattak és nem merte egyikőjük sem ezt kimondani.

Úgy látszik, ezért nem jött el a Messiás...

A vityebszki Menáchem Mendel, aki híveivel egyetemben 1777-ben alijázott – a haszid alija néven ismert zarándoklás során – Tibériáson telepedett le.

Ez idő tájt történt, hogy egy bolond ember felment Jeruzsálembe, az Olajfák hegyére és megfújta a Sófárt. Mivel senki nem látta az eseményt, csak hallották a Sófár hangját, elterjedt, hogy a Sófár a Messiás kürtje és a Megváltó eljövételét jelezte.

Amikor a hír eljut Menáchem-Mendelhez – aki éppen Jeruzsálemben tartózkodott – kinyitotta az ablakot, kiszagolt a világba és azt mondta:

– Nem, sajnos ez nem a Messiás. Nem érzek a levegőben semmilyen kedvező változást...

Raj Tamás gondolatai a temetkezésünk kialakulásáról befejező rész

11. Különböző virágmotívumok és vázák láthatók főként modern síremlékeken, így a Schmidl-család szép szecessziós sírboltján (Budapest, Kozma utca), Abaújszántón. Ezek a kegyelet természetes jelképei, megnyilvánulásai. Közülük leginkább egy kopjafára emlékeztető motívum (feltehetőleg bimbó?) érdemelne meg az alaposabb vizsgálatot.

III. HÉBER BETŰS RÖVIDÍTÉSEK

A betű héber szava (ot) kettős jelentésű: egyrészt betű, másrészt jel, szimbólum, sőt csodajel. S valóban, a héber írásban (amely végső soron mássalhangzós betűírás) a betű még megőrizte ősi jelkép-értelmét. Nem szólva arról, hogy minden egyes héber betű elnevezése valamely ősi szót őriz (alef: marhafej, bét: ház, gimel: teve stb.) és valamennyinek számértéke van. A betűösszevonások, rövidítések olykor önálló tartalommal bírnak. Ez a sajátosság szolgált alapul a középkori zsidó betű - és számmissztika létrejöttére, fejlődésére.

Sírköveinken a következő héber rövidítések szerepelnek:

נ"פ/P.N. - feloldása: pó nitmán = itt van elrejtve (azaz eltemetve). A latin hic iacet és a görög enthade keitai héber megfelelője. Már az ókorban kialakult formula. Pilisvörösvárott ennek P.T. változata szerepel. Ennek feloldása: pó támuk, jelentése az előbbivel azonos. Természetesen rövidítés nélküli változata is használatos, például Krakkóban.

ל"פ/L.P.(F.)K. - (összeolvasva: l'fak) - feloldása: lifrát kátán = a kis időszámítás szerint. Az elhunyt halálozási dátuma után szerepel, például Göncruszán. A zsidó időszámítás ötezredik éve a polgári (keresztény) időszámítás 1239/40-ig évének felel meg. Így az 1985. esztendő nagyjából az 5745. zsidó évvel azonos. Az ezreseket azonban nem jelölik: ez a kis időszámítás. Tehát a fenti dátum helyett - természetesen héber betűszámokkal - 745-öt írnak, majd gyakorta hozzábiggyeszti a figyelmeztető rövidítést: a kis időszámítás szerint. Előfordul a három fenti betű játékos - ámbár szintén megszokott - összekapcsolása is.

תנצב"ה/T.N.C.B.(V.)H. - (összeolvasva: tanc'vá) - feloldása: t'hi nafsó crurá bicror hahajim = legyen a lelke bekötve az élők bugyrába. Általános záróformula zsidó sírköveken. Arra utal, hogy az elhunyt örökké élő maradjon. A kifejezés háttérében az az ősi (már rég feledésbe ment) szokás bujkál, hogy a keleti pásztorok mindig annyi kavicsot őriztek „az élők bugyrában”, ahány bárányból állt a nyáj. Így voltak képesek számontartani az állatállományt. A kifejezés előfordul Dávid bibliai történetében. „legyen az én uram lelke bekötve az élők bugyrába”, vagyis sokáig éljen (**Sámuel I. könyve 25:29**).

Ismeretlen zsidók nyomában XIV. Gábor Jolie II. rész

Amikor Magyarországot a németek megszállták, kénytelen volt bezárni az üzleteket, ekkor ő és több családtagja Portugáliába menekült. Carlos Sampaio Garrido magyarországi portugál nagykövet segítette őket - állítólag Gábor lánya, Magda a bejárónője, vagy a szeretője volt. A nagykövet 1944-ben sok magyar zsidónak biztosított utat a meneküléshez. A Vanity Fair 2001-ben írt cikke azt állította, hogy Sampaio segítségével a család "... lelkesen távozott az országból ..."

Öccse, Sebestyén (vagy Szebasztián), aki szintén ékszerész volt, 1942 elejétől a háború egy részét munkatáborban töltötte, majd – a korábban említett módon - vele és a Gábor testvérek édesanyjával, Franceskával egy bombatámadás végzett a második világháborúban, 1944-ben.

Gábor 1945. december 30-án érkezett az Egyesült Államokba- Lányaitól 7200 dollárt kölcsönözve, 1946-ban New Yorkban (egyszerűen *Jolie Gabor* néven) sikeres ékszerüzletet nyitott. Ezt később a Madison Avenue 699-re költöztette. Gábor később a kaliforniai Palm Springsben is üzletet nyitott. A cég tervezői közé tartozott Elsa Beck és Stephen Kelen d'Oxylon éppúgy, mint saját lánya, Magda. Egyik eladónője Evangelia Callas, a későbbi operadíva, Maria Callas anyja volt. Csaknem 80 évesen, Jolie a Keene Lecture Bureau-val motivációs előadónak írt alá szerződést. Az országot járva a szépség és a női erő közti kapcsolatról tartott előadásokat.

Jolie Gabor (Mason Charton, 1975), Cindy Adams újságíró és a család barátja által készített memoár. Gábor 1972-ben kereste meg Adamsot, hogy írja meg a könyvet, annak ellenére, hogy attól tartott, hogy az a lányainak nem tetszik majd. "Biztos vagyok benne, abból egy igazi magyar tragédia lesz, ha majd elolvassák" - mondta Adamsnak. "A férjem kidob, és a lányaim pedig nem fognak beszélni velem." A könyv kapcsán Gábor azt mondta egy másik újságírónak: "Egy nő mindig tehet valamit. Új frizurát készíttethet és új sminket találhat ki. Ha az orrával nincs megelégedve, megplasztikáztathatja. Éppen ezért írom a könyvet. Soha nem késő új kinézetet, új üzletet, új férjet, vagy új szeretőt keresni. Amikor azt gondoljuk, hogy az élet véget ért, az mindig kezdésre kész".

Jolie Gabor's Family Cookbook, (Gábor Jolie családi szakácskönyve, Thomas Y. Crowell, 1962), melyet Jean és Ted Kaufmann írt, és több mint 300 tradicionális kelet-európai receptet tartalmaz.

1957-ben Gábor meglepetésvendégként jelent meg a "What's My Line?" című showműsorban. 1950-ben Gábor, mint ékszerész egy ékkövet, gemmát készített a Black Jack műsorban. Gábor 1955-ben a The Colgate Comedy Hour-ban szerepelt. 1960-ban Gábor a The Mike Wallace Interview vendége volt.

Gábor Jolie halálát megelőzte legfiatalabb lányáé, Éváé. Feltételezhető, hogy a halálhírt titokban tartották előtte. Kevesebb, mint két évvel később, a kaliforniai Palm Springsben halt meg betegségben. Ekkor 1997. április 1-jét írtak, Gábor Jolie 100 éves volt. Két hónappal Jolie halála után legidősebb lánya, Magda is meghalt. Zsa Zsa 2016. december 18-án, 99 éves korában halt meg. Jolie-nak egy unokája volt, Francesca Hilton (Zsa Zsa lánya), aki 2015-ben halt meg. A jelentések szerint Zsa Zsának állítólag soha nem mondták el Francesca halálát.

Gróf Szigethy Gábor Jolie-t a kaliforniai Cathedral Cityben, a Desert Memorial Parkban temette el.

Forrás: (wikipedia)

Deborah Weissman: A ZSIDÓ NŐ, HAGYOMÁNY ÉS ÁTMENET II.

Korábbi generációknál, ha egy nő intellektuális és szakmai önmegvalósításra törekedett, többnyire elhagyta a zsidó közösséget. Ezt a történelmi valóságot tükrözik például I. B. Singer és Anzia Yezierska regényei. Ma viszont más lehetőségek is vannak a szervezett zsidó közösségen belül. Az Ezrat Násím, az első vallásos zsidó feminista csoport alapítóinak - akik az 1970-es. években kezdték tevékenységüket New Yorkban - többnyire általános iskolai végzettségük volt, vagy nyári héber táborba jártak, és az átlagosnál sokkal intenzívebb zsidó oktatásban részesültek. Így a jelenlegi zsidó nőmozgalom nem pusztán a hatvanas évek végén az Egyesült Államokban kibontakozott feminista mozgalom terméke, hanem a zsidó közösségben az utóbbi száz évben lezajlott belső változások eredménye is. Az amerikai zsidó kultúrában végbement általános megújulás részének tekinthető, amely más, szám szerint kisebb, de kulturálisan fontos jelenségeket is elindított, mint például a havúrót-ot, a The Jewish Catalogue-ot, a Response-t és más folyóiratokat, valamint a Zsidó Oktatási Alternatív Koalíciót. Charles Silberman **A Certain People** (Egy bizonyos nép) című könyvében azt írja: **"Hosszú távon valószínűleg a zsidó nőmozgalom által kibocsátott energia lesz a vallási megújulás leglényegesebb forrása."**

Az Ezrat Násím és más, hasonló csoportok célja eredetileg az volt, hogy egyenlő esélyeket biztosítsanak a nőknek a zsidó vallási közösségek vezetői posztjain. Ez az irányzat azzal kezdődött, hogy a nők részesei akartak lenni a szertartásnak a zsinagógában (pl. legyen 'ara jót a nőknek), és oda vezetett, hogy végül mindhárom nem ortodox irányzatban nőket is rabbivá lehetett avatni. A zsidó feministák figyelme csak később irányult olyan kérdésekre, mint az önálló női szellemiség létezése vagy újfajta megközelítési módok kialakítása bizonyos témákban, pl. a szövegértelmezésben, a zsidó történelemben és gondolkodásban, és egyesítették a női személyiséget és a kollektív élményt.

Az Ezrat Násím tagjait felkérte a Response szerkesztősége, hogy állítsanak össze egy különszámot "A zsidó nő" témáról szóló cikkekből. Ez az antológia 1973 nyarán jelent meg. Olyan cikkek is voltak benne, amelyek már korábban megjelentek valahol - ezek közül a legfontosabb Rachel Adler cikke, **The Jew Who Was'nt There: Halacha and the Jewish Woman** (A zsidó, aki nem volt ott: haláka és a zsidó nő), amely már 1971 nyarán megjelent a Davka-ban és így a zsidó feminista irodalom első darabja volt.

A Response szerkesztője, Elizabeth Koltun az eredeti Response-cikkek kilenc darabjára építette fel **The Jewish Woman: New Perspectives** (A zsidó nő: új perspektívák) című válogatását. Kibővítette 16 új cikkel és egy bevezetéssel.

Ez a két gyűjtemény bizonyos értelemben úttörő erőfeszítés volt egy téma meghatározására. A jelen esszé tárgyát képező későbbi könyvek némelyike is referenciának használja. Koltun könyvének minősége azonban nem egyenletes. Megtalálható benne Saul Berman cikke, **The Status of Women in Halakhic Judaism** (A nők helyzete a halákai judaizmusban), az egyik legfontosabb cikk ebben a témában, amely először 1973-ban jelent meg a Tradition-ben, és amely elemzésével új utat tört a zsidó nők "elégedetlenségének forrásai" terén. Továbbá egy válogatás, melynek címe **Models From Our Past** (Modellek múltunkból), amely az egyik első elemzés a zsidó nők történetéről szóló tudományos művekről. Ugyanakkor olyan darabok is vannak benne, amelyek túlságosan primitív módon, naivan közelítik meg a zsidó jog fejlődését, vagy az Exodus Című regényt idézik az izraeli nők szerepének elemzéséhez.

Deborah Weissman: A ZSIDÓ NŐ, HAGYOMÁNY ÉS ÁTMENET II.

A témák közül a legnagyobb az "új rítus" Arlene Agus cikkével: **This Month Is For You: Observing Rosh Hodesh as a Woman's Holiday** (Ez a hónap a Tiéd: Ros Hodesh mint a nők ünnepe), amely legalább három országban (Egyesült Államok, Kanada és Izrael) gyakorlati útmutatója lett bizonyos nőcsoportoknak.

A következő könyv, amellyel foglalkozom, Moshe Meiselman 1978-ban megjelent írása; ez bizonyos értelemben válasz Koltunnak.

Meiselman elkezdte a párbeszédet. Ahogy Norman Lamm írja Meiselman könyvének bevezetésében: "Nem szükséges a szerző minden szávaival egyetérteni ahhoz, hogy hálásak legyünk neki elemzéséért". Okulásunkra tanulságos összehasonlítani Meiselmant például Bermannal, hogy lássuk, még a modern Ortodox Yeshiva Egyetem-i közösségen belül is milyen különböző álláspontok léteznek. Meiselman például határozottan állítja: "Nők semmilyen körülmények között sem viselhetnek tifillint". Berman viszont azt írja: "Néhány vallásos nő elkezdte naponta magára öltetni a talítot és a tifillint, és ebben a vallásos kifejeződés és erő élő forrását fedezték fel." Mindketten halákai forrásokat idéznek állításuk alátámasztására.

Meiselman írása hasonlóságot mutat a görög drámával, Kierkegaard-ral és a fent említett Rachel Adler írásával. Liberális álláspontját támasztja alá az is, hogy nagy hangsúlyt fektet a nők imájára és a Tóra tanulmányozására is, valamint az agúnáról szóló fejezet következő állítása: "A megfigyelő zsidó közösségre hárul az a feladat, hogy megtalálják azokat a halálikusan érvényes eszközöket, amelyek képesek a bét-dín utasításait a civil bíróság által foganatosítani (115. oldal). Biztosan sok olyan, ennél jobboldalibb könyv van - a Habad, az Aguda Israel vagy az ultraortodox Yeshiva Világ kiadásában-, amelyik sokkal konzervatívabb, védekező álláspontot képviselnek ezekben a kérdésekben.

Mégis, a nők Tóra-oktatásában végbement változások viszonylag szűkös elismerésétől eltekintve A zsidó nő a zsidó jogban-t az jellemzi, hogy nem hajlandó elismerni a szociológia szerepét vagy bármilyen meta-haláhikus szempontot a haláhikus fejlődésen belül. Ugyanakkor érdekes az ortodoxia egykori fő áramlatának visszautasítása, a törekvés a zsidó és a modern kultúra szintézisére. Visszatérve Hirschhez és a Torah im derkerez filozófiájához, a Yeshiva Egyetem hallgatói egészen a közelmúltig teljesen elteltek a szintézis gondolatával. Meiselman viszont azt állítja:

Ez az álláspont hamisnak bizonyult. Meiselman tovább megy, amikor arról a kérdésről, hogy táncolhatnak-e a nők a Tóra-tekercekkel Szimhát Tóra ünnepén, így ír: **"A helyes viselkedést a zsinagógában a gyakorlat és a hagyomány határozza meg. Mivel ősidők óta az a gyakorlat, hogy nők nem táncolnak a Tóra-tekercekkel a hakkijóton, ezért az ilyen gyakorlat bevezetése sértené a zsinagóga etikettjét"** (146. oldal). Talán azért nem hajlandó egyáltalán tudomásul venni a bat micvát és más életciklus rítusokat, amelyeket sikeresen vezettek be az ortodox közösségekben. A szokások pedig változnak, amint arra Meiselman a Tóra tanulmányozásával kapcsolatban rámutatott, vagy ahogy Rav Yaakov Yehie Weinberg is megjegyzi híres responsumában az ifjúsági vegyes karról, vagy Rav Quezil responsumában a nő választójogáról.

Folytatjuk...

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FÜVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

RECEPT-TÁR

Kakaós Pavlova almaraguval

Ezzel a sütivel sincs túl sok munka, csak készítünk egy nagy adag habcsókot, meg egy almaragut, többit pedig a sütő elvégzi helyettünk.

Hozzávalók:

- 6 db tojásfehérje
- 250 g porcukor
- 2 ek kakaópor
- 20 g vaníliás cukor
- 2 tk étkezési keményítő
- 1 mk só
- 1 tk ecet
- 3 db alma
- 2 ek kristálycukor
- 25 g vaj
- 1 mk őrölt fahéj

Elkészítés:

A kakaós pavlova készítését úgy kezdjük, hogy a fehérjéket magas fokozaton habosítani kezdjük, majd, amikor már kifehéredett, és a szerkezete habosabb, stabilabb, további folyamatos keverés közben mehet bele evőkanalanként a porcukor, a kakaópor, a vaníliás cukor, a keményítő és a só keveréke. 12-15 perc után hozzáadjuk az ecetet is, és kész a habunk, amit egy sütőpapírral bélelt tepsin elkenünk egy kb. 24 cm-es körben, a közepében egy pici mélyedést alakítunk ki, és simára formázzuk az oldalát. 150 fokra előmelegített, légkeveréses sütőbe toljuk, majd visszavesszük a hőfokot 120 fokra, így szárítjuk az alapot kb. 1 óra 20 percet.

Közben az almaraguhoz az almákat kicsumázzuk, meghámozzuk, és kicsi, kb. 1 cm-es kockákra vágjuk. Egy serpenyőben megkaramellizáljuk a cukrot, majd rádobjuk az almát, a vajat és a fahéjat. Mikor a cukor szépen feloldódott, és szép ragut kaptunk, hagyjuk kihűlni.

A megsült és kihűlt pavlova közepére halmozzuk az almaragut, és ha gondoljuk, meglocsolhatjuk egy kevés olvasztott csokival.

Elkészítési idő: 40 perc

Sütési idő: 80 perc

Forrás: (streetkitchen)

Lázár Ervin: SZERVUSZ, MUFURC „HÁROM MESE”

Szervusz, Mufurc! - mondta Tupakka. - Ide nézz, mit hoztam neked.

Mufurc mordan odanézett. - Mit? Ezt a vacakot?

- Ez neked vacak?! - méltatlankodott Tupakka.

- Még azt is tudja mondani, hogy **"szervusz, Mufurc"**. - Mutasd! - kapott utána Mufurc, megragadta a baba lábát, és kirántotta Tupakka kezéből.

Mintha valaki azt mondta volna, hogy **"jaj"**, de ebben nem lehetünk bizonyosak a koppanás miatt. Mert a baba feje nagyot koppant az asztalon. S a koppanástól nem lehetett hallani a **"jaj"** -t. Ha ugyan mondta valaki. Mert az eseményeket tekintetbe véve csakis a babának lett volna oka jajt mondani. De az a legritkább eset, hogy egy műanyag baba beszélni tudjon. Ha tud is valamit mondani, példának okáért azt, hogy **"szervusz, Mufurc"**, csakis azért tudhatja, mert egy kis magnetofon van beépítve a hasába.

- Meg is nézem - mondta Mufurc, amikor Tupakka kilépett a szobából, és gyorsan lecsavarta a baba fejét. A nyaka helyén belekukkantott a hasába, nem látott benne semmit. Kirántotta hát a kezét is meg a lábát is, minden lukon bekukucskált. Semmi.

- Még hogy ez beszél?! - sziszegett megvetően Mufurc, és az asztal szélére söpörte a szálnalmas babaroncsot. Kipp-kopp, kopogtak a leszakított végtagok, gurgur, gördült a fej a falapon. S mikor mind e zajok elhaltak, a hirtelen beállott csendben valaki megszólalt, azt mondta: "mrfc".

Mufurc a babaroncsra kapta a tekintetét. - Te szóltál? - Mrfc - hallotta Mufurc. "Akkor ez mégiscsak tudhatott beszélni - gondolta Mufurc. - Összerakom. " Maga elé söpörte a babaalkatrészeket, és nekiállt. Húzta-vonta. Feszegette. Csavarta. Kitekerte, betekerte. Pattintotta, kattintotta. Tolta. Emelte. Húzta, nyúzta. Na, most megvan! - Beszélhetsz - mondta Mufurc. - Szusz fruc - mondta a baba. Mufurcnak elnyílt a szája a csodálkozástól. - Mi? - De aztán hamar észbe kapott. - Aha, hiszen rosszul raktalak össze! Az már igaz. Hiszen a baba feje hátrafelé nézett, a bal keze a jobb lába helyén volt, előre mutatott a keze kisujja, a lába nagyujja meg hátrafelé. Újra neki látott. Húzta-vonta-feszegette-csavarta. - Na most talán jó. Beszélj! - Crufu szuver - mondta a baba.

- Akkor még mindig nem jó. Tényleg! Az egyik lába feje még mindig hátrafelé néz. Na gyerünk. Pattintott, kattintott. - Most beszélj! - Szurvesz, mufruc - mondta a baba. Még mindig nem az igazi, de most már csak az egyik keze állt rosszul. Neki látott Mufurc, kitekerte, betekerte. - Na most jó! Most mondd, hogy szervusz, Mufurc! A baba fölállt, csípőre tette a kezét. - Te kétbalkezes, eszetlen félnótás, te babaszomorító, te balga, te szívtelen, hitetlen dinnye, te ocsú! - Nana - mondta mérgesen Mufurc -, neked csak azt van jogod mondani, hogy szervusz, Mufurc! - Mondom is - kiáltotta a baba, s ezzel leugrott az asztalról, átfutott a szobán, megállt a résnyire nyitott ajtóban, megfordult. - Szervusz, Mufurc! ennyit mondott, és elszaladt. A lába sem érte a földet. Mire Mufurc az ajtóba ért, már híre-hamva sem volt a babának. Eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. Épp akkor ért oda Tupakka. - Na, mondta a baba, hogy szervusz, Mufurc? - kérdezte. - Mondta - morogta durcásan Mufurc, és magára csapta az ajtót. Szomorkodott, elhitetitek. S ráadásul fogalma sem volt róla, mit jelenthet az a szó, hogy ocsú.

Forrás: (még)

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOM IMAREND 2023. JANUÁR 1. – 31. KÖZÖTT

1.	vasárnap		8,00	16,00	8.	
2.	hétfő		7,00	16,00	9.	
3.	kedd	Tévét 10. Böjtnap, vége: 16,40	7,00	16,00	10.	T
4.	szerda		7,00	16,00	11.	
5.	csütörtök		7,00	16,00	12.	
6.	péntek	Ⓢ 15,50	7,00	16,00	13.	
7.	szombat	VÁJICHI vége: 17,01	8,00	16,00	14.	É
8.	vasárnap		8,00	16,00	15.	
9.	hétfő		7,00	16,00	16.	
10.	kedd		7,00	16,00	17.	
11.	szerda		7,00	16,00	18.	
12.	csütörtök		7,00	16,00	19.	V
13.	péntek	Ⓢ 15,58	7,00	16,00	20.	
14.	szombat	SMOT vége: 17,09	8,00	16,15	21.	
15.	vasárnap		8,00	16,00	22.	
16.	hétfő		7,00	16,00	23.	É
17.	kedd		7,00	16,00	24.	
18.	szerda		7,00	16,00	25.	
19.	csütörtök		7,00	16,00	26.	
20.	péntek	Ⓢ 16,08	7,00	16,15	27.	
21.	szombat	VÁJÉRÁ ÚJHOLD HIRDETÉS vége: 17,18	8,00	16,15	28.	T
22.	vasárnap	JAJM KIPPUR KOTAJN	8,00	16,15	29.	
23.	hétfő	ÚJHOLD	7,00	16,15	1.	
24.	kedd		7,00	16,15	2.	S
25.	szerda		7,00	16,15	3.	
26.	csütörtök		7,00	16,15	4.	V
27.	péntek	Ⓢ 16,18	7,00	16,30	5.	
28.	szombat	BO vége: 17,28	8,00	16,30	6.	Á
29.	vasárnap		8,00	16,30	7.	
30.	hétfő		7,00	16,30	8.	T
31.	kedd		7,00	16,30	9.	

SCHEIBER SÁNDOR: „SZENT LÁNC FŰZ ÖSSZE MINDEN ZSIDÓT SZERTE A VILÁGON”

Megnyitó az Országos Rabbiképző Intézetben (1950. X. 5-én)

Mélyen tisztelt Tanári Testület!

Tisztelt Hallgatóság!

"Aki a múltba néz, a jövőbe lát, éppen úgy, mint látni a víz mélyén a magas eget." Az Országos Rabbiképző Intézet 74. tanévének megnyitóján e mondatra gondolva emlékezünk azokra, akik az elmúlt tanév kezdetén még itt ültek, s ma érzéseiket vagy terveiket követve másutt folytatják munkásságukat az egyetemes zsidóság hasznára.

Elsősorban kötelességünk idézni dr. Löwinger Sámuel, a Rabbiképző Intézet ötödik igazgatójának nevét, aki 20 évig tanára és 8 évig irányítója volt intézetünknek. Az ő fáradhatatlan munkájának és szervező tehetségének köszönhető, hogy a Rabbiképző Intézet - Kelet-Európa egyetlen szemináriumául-romjaiból új életre kelt; szétbombázott könyvtára a korábnál fényesebb külsőt kapott, s ismét eleven tudományos élet vette kezdetét. A maga személyében is gyarapította intézetünk tudományos tekintélyét szerkesztői munkájával és kézirat-publikációival. Megértéssel fogadta a Kaufmann-geníza kiadására vonatkozó tervünket, és értékes felfedezésekkel kapcsolódott be a tanári kar e közös munkájába. Az I. kötet az elmúlt tanévben meg is jelent, a Mecicé Nirdámim kiadásában megjelenő II. kötet társszerkesztői munkáját most már Izraelben fogja folytatni. Kísérje soha el nem múló hálánk és áldásunk - történelmi szerepéért - új környezetébe és munkakörébe.

Izraelbe költözött dr. Herskovits Fábán, a Pesti Hitközség szilárd meggyőződésű és gerinces kiállású rabbija. Az ő érdeme a főváros eleven zsidó kultúréletének megteremtése. Abba a szeretetbe, amellyel a pesti zsidóság búcsúztatta, belekapcsolódott tanári karunk és hallgatóságunk. Munkásságából ugyan nekünk csak kicsiny rész jutott, de héber stílusérzékének és újhéber irodalmi ismereteinek sokat köszönhetnek tanítványaink. Kedves egyénisége meleg emléket hagy mindannyiunkban.

Pedagógiumunknak volt előadója Widder Salamon, a magyarországi héber kultúra érdemes munkása és a Zsidó Fiúgimnázium zsidó szellemének egyik irányítója. Nagy szolgálatot tett a zsidó tudománynak azzal, hogy rendezte a Kaufmann-geníza költői anyagát és közzétette katalógusát. Nevét hirdeti a palesztinai Talmud töredékeinek, Jánnáj ismeretlen darabjainak, Salamon Ibn Gabirol 700 évig elveszettnek hitt egy költeményének és hétköznapi Tefilla-kompozícióknak kiadása a Ginzé Kaufmannból. A költői anyag teljes másolatát magával vitte Izraelbe. Legyen ereje a munka közzétételére, mindannyiunk tudományos hasznára.

A nyári szünidőben hunyta le örökre szemét dr. Munkácsi Ernő, aki csak egy csonka félétet tanított intézetünkben. Nagynevű édesatyája házából hozta magával a zsidóság és a tudomány szeretetét. Ezt a kettőt érvényesítette eredeti és népszerűsítő munkáiban. Külföldön is érdeklődéssel és elismeréssel találkozott két műve: az olaszországi héber kódexek miniatűrművészetéről és a dél-itáliai zsidóság történelmi és művészettörténeti emlékeiről.

SCHEIBER SÁNDOR: „SZENT LÁNC FŰZ ÖSSZE MINDEN ZSIDÓT SZERTE A VILÁGON”

Korai halála megakadályozta abban, hogy élete fő művét, a Kaufmann-könyvtár kódexeinek miniatűrművészetét bemutathassa. Kegyelettel őrizzük emlékét.

Tisztelt Hallgatóság!

Templomainkban tegnapelőtt újból megkezdjük a Tóra olvasását **בראשית ברא** szavakkal, amelyekben kezdetről és teremtésről van szó. Minden iskolaév megnyitóján ezekről a problémákról gondolkozunk.

A **בראשית** fogalmának kettős magyarázatát adja a midrás.

Az első magyarázat:

A teremtés és kezdet problémája Izraelre vonatkozik. Áll ez a mi intézetünk munkájának relációjában is. A zsidóságért vagyunk itt. Azért kezdjük a tanévet újból, és azért akarunk lehetőséget teremteni az új munkára, mert úgy érezzük, feladat vár intézetünkre a magyar zsidóság vékony maradványának megmentésében. Új munkásokat kell képezni a régiek és eltávozók pótlására. A vidék zsidó településeinek egy része rabbi, kántor, hitoktató, sőt a zsidóságban csak valamennyire is járatos hívőhíján sínylődik. Mi felelősséggel tartozunk a magyarzsidó múlttal, az egyetemes zsidósággal és Izraellel szemben, ha ezek ellenállás nélkül adják fel vallásukat. Miért ne adnák fel, hiszen nincsenek tisztában vele, s nincs is módjuk azt gyakorolni.

A midrás másik értelmezésének szavaival:

A teremtés és a kezdet a Tórára, a zsidó tudományra vonatkozik. Intézetünk hét és fél évtizedig a zsidó tudomány egyik centruma volt. Világhírű tanárai és neveltjei, nagy jelentőségű kiadványai Budapestet a zsidó szellemi élet egyik fészkévé tették. Intézetünkben a rabbiképzés és a tudósképzés - mint a múltban az egyetemeken is – egybefolyt. Azon kell lennünk, hogy - végső esetben - intézetünk átalakulhasson, és megmaradhasson a zsidó tudomány kutatóintézetének. Erre alkalmassá teszi könyvtára, amely most már magába olvasztja a Pesti Izraelita Hitközség és a Zsidó Fiúgimnázium, tehát Magyarország összes jelentős, zsidó könyvtárát.

Munka van elég. 1947-ben rámutattam azokra a speciális, tudományos feladatokra, amelyeknek megoldását csak itt lehet eszközölni, amelyeknek megvalósítását tőlünk várja a külföldi zsidóság, s amelyeknek azóta csak nagyon csekély része nyert befejezést. Feladatunknak tartjuk, e munkára is utódokat nevelni.

Hiszem, hogy a magyar zsidóság és hallgatóságunk egyaránt megérti intencióinkat, amelyek az intézet fennmaradását szeretnék biztosítani, és tanítványaink buzgóbban, mint az elmúlt évben, fognak a célért dolgozni.

Ezzel a kívánsággal nyitom meg az Országos Rabbiképző Intézet 74. tanévet.

„Államcsíny” – vihart kavár Izraelben az új kormány igazságügyi reformja

Az új Netanjahu-kormány igazságügyi minisztere olyan, a Legfelsőbb Bíróság jogköreit megnyirbáló reformtervet ismertetett, ami felháborodást váltott ki az ellenzéki oldalon. Sokan arra figyelmeztetnek, hogy a tervek komoly veszélyt jelentenek az izraeli demokráciára.

Az új igazságügyi miniszter által bemutatott reformok között szerepel, hogy a parlament felülbírálhatja a Legfelsőbb Bíróság döntéseit. A kritikusok szerint egy ilyen lépés aláássa az igazságszolgáltatás függetlenségét, és politikai célokra használhatják fel a bíróságokat.

A Jariv Levin igazságügyi miniszter által szerda este bejelentett tervek szerint a 120 fős Knesszet egyszerű többséggel, 61 szavazattal megsemmisíthetné a Legfelsőbb Bíróság egyes döntéseit. Ez lehetővé tenné a mindenkorai kormány számára, hogy törvényeket fogadjon el anélkül, hogy attól kellene tartania, hogy azokat megsemmisítik. Kizárólag akkor nem lehetne egy törvényt felülbírálni, ha mind a 15 bíró egyetértene a kérdésben.

"Vannak bírák, de van parlament és kormány is. A demokrácia veszélyben van, amikor leadjuk szavazatunkat, de minden alkalommal olyanok döntenek helyettünk, akiket nem választottak meg" - indokolta a lépéseket Levin. Az igazságügyi miniszter szerint a bírói aktivizmus tönkretette a jogrendszerbe vetett közbizalmat, és lehetetlenné tette a kormányok hatékony kormányzását.

Az ellenzék attól is tart, hogy az új kormány megszüntethetné a Benjamin Netanjahu miniszterelnök elleni büntetőeljárást, bár a kormány nem mondta, hogy ezt tenné. Netanjahu ellen vesztegetés, csalás és hűtlen kezelés vádjával folyik eljárás, a vádakat ő határozottan tagadja.

A kritikusok szerint a reformok ezenkívül a politikusok kezébe adná a döntést a bírák kinevezéséről, mivel az ezért felelős 9 fős bizottság legtöbb tagja a kormánykoalíció soraiból kerülne ki. A politikusoknak valóban 5:4 arányú többséget biztosítana a javaslat a bizottságban, de vétőjogot adna a három legfelsőbb bírónak.

Míg a kormány azzal érvelt, hogy le kellett törni a bírák túlhatalmát, az ellenzék a demokrácia elleni támadásról beszélt. Jair Lapid volt miniszterelnök a Twitteren úgy reagált: nemcsak minden lehetséges módon harcolni fognak a bejelentett döntések ellen, de "előre kijelentem, hogy a kormányzásba való visszatérésünk napján törölni fogjuk őket." A szintén ellenzéki Beni Gantz volt védelmi miniszter röviden annyit írt: "Ez nem reform - ez államcsíny".

Forrás: (euronews)

LITTNER GYÖRGY: MÓZES ÉLETE MAI SZEMMEL

A CSALÁD

Három évezreddel ezelőtt élt Egyiptomban egy héber rabszolgacsalád. Amram az apa Lévi egyesági leszármazottja volt, utódaik a leviták később a zsidó vallás szellemi vezetői voltak. Feleségül vette nagynénjét Jokebedet. Volt egy tizenkét év körüli lányuk, Mirjam, akit hatalmas szerencse ért. A lányokat ennyi idős korukban már kötelezték rabszolgamunkára az építkezésnél. Mirjamot kiválasztották a Fáraó lányának személyes szolgálatára, ezért nem agyagtéglákat készített a robotisztek felügyelete alatt, hanem a palotában legfelsőbb körök közelében élte kényelmes életét. Volt a családnak egy fiú gyermeke is Áron, akit szintén hatalmas szerencse ért. A Fáraó elrendelte, hogy minden héber fiúgyermeket, kétéves korig a katonái öljenek meg, és a holttestüket dobják a Nílusba, a krokodilok etetésére. Áron ekkor hároméves volt, ez a tény megmentette őt a biztos haláltól.

A szerencse nem jár baj nélkül, mert Jokebed ismét várandós lett. A méhében fejlődő gyermek, már az anyja hasában halálra volt ítélve. Az anya egy kis kuckót épített magának a Nílus menti nádasban, és itt hozta titokban a világra fiúgyermekét. A Fáraó katonái rendszeresen őrzőjáratot tartottak a Nílus mentén is, sok héber gyermeket öltek meg, és dobták holttestüket a vízbe. Nem volt a katonák elől menekvés. Egy alkalommal amikor Jokebed rejtett kuckójához közeledett az őrzőjárat, Örökkévaló, aki már kiszemelte az újszülött gyermeket, vaksággal sújtotta a katonákat, akik a sötétben tapogatódzva, botladozva haladtak a nádasban. Amikor kellő távolságra értek Jokebedéktől visszanyerték a látásukat, és folytatták az őrzőjáratot. Jól megjegyezték azt a helyet, és babonás félelemmel eltöltve mindig elkerülték az elrejtett kis kuckót.

Jokebed fia így elkerülte a halált, de nyolcnapos korában nem tudták az életveszély miatt körül metélni, ezért nevet sem kaphatott. Egy hónapig éltek rettegésben, de nem bírták tovább. Az anya és leánya Mirjam egy kosárba helyezték a gyermeket. Az Örökkévaló segítségét kérve óvatosan vízre tették a kis járművet. Az áramlat hamar magával sodorta a kosarat benne a gyermekkel. A krokodilok amint észrevették, megindultak a desszert felé. Az Örökkévaló ismét védelmébe vette a gyermeket, és egy láthatatlan falat vont a kosár köré, amit egyszerűen nem tudtak áttörni a krokodilok. Óvatosan a Fáraó lányának fürdőhelye felé kormányozta a kosarat. Mirjam a partról követte öccsét, és megnyugodva tapasztalta, hogy a Fáraó leányának emberei kihúzzák a kosarat a gyermekkel a partra.

A Fáraó leányának nem volt gyermeke, ezért úgy döntött, hogy örökbe fogadja a fiút. Nem tudta a nevét, ezért egyiptomi nevet adott neki: elnevezte Mózesnek, ami azt jelenti: vízből mentett. Megfürdették a fiút, és miután látták, hogy nincs körül metélve megnyugodtak hiszen, ha kiderül, hogy héber a fiú, a katonák azonnal megölték volna. Mirjam, aki közben visszatért szolgálati helyére közölte, hogy ismer egy héber asszonyt, aki elvesztette gyermekét, és így képes lesz táplálni Mózeszt.

„A néne szólott Fáraó leányához: Elmenjek – e és hívjak számodra szoptató nőt a héber asszonyok közül, hogy táplálja számodra a gyermeket? És felelt neki a Fáraó leánya: Menj! És ment a hajadon és hívta a gyermek anyját.”

Ebből az is kiderül, hogy Mirjam lényegesen idősebb volt Mózesnél!

A Fáraó leánya azt terjesztette, hogy egy titkos szerelmi kapcsolatból született a gyermek, de az apja nevét sohasem árulta el senkinek. Az egyiptomi erkölcsök mellett egy félrelépés bocsánatos bűnnek

LITTNER GYÖRGY: MÓZES ÉLETE MAI SZEMMEL

számított, nem foglalkoztak tovább vele. Valóban elhitte mindenki, hogy Mózes a Fáraó lányának törvénytelen gyermeke.

AZ ÉLET EGYIPTOMBAN

Jokebed megjelent a palotában, és magával vitte a gyermekét, akit Mózesnek nevezett el a Fáraó leánya. Tejével táplálta, és közben magyarázott neki a családról, az Örökkévalóról, Izrael történetéről. Néha a Fáraó leánya meglátogatta a gyermeket, gazdag ajándékokat hozott a családnak, vidáman játszottak, mindenki boldog volt. Eljött az idő, amikor Mózes elválasztották az anyatejtől, rendes ételleket kapott. Megérkezett a Fáraó leánya a kíséretével, és magával vitte a gyermeket a palotába, ettől kezdve ő foglalkozott vele. Mózes a Fáraó udvarában nevelkedett úgy, mint Egyiptom hercege.

Szépen növekedett a gyermek, és mikor elérte az iskolás kort, a papok elvitték a szentélyükbe. Itt megtanították olvasni és írni a hieroglifákat, megismerte Egyiptom isteneit, és a szertartásokat. A következő állomás a tudomány elsajátítása volt. Az orvosoktól a balzsamozás alatt megismerte az emberi test részeit, működésüket és a gyógyítás tudományát. Elvitték az építkezésekre, ahol a mérnökök megtanították a városok, a hatalmas szobrok, a piramisok építésének a technikájára. A sok tudomány után következett az ókori világ legerősebb hadserege. Kiképezték mindenféle fegyvernek, kemény harcost faragtak belőle, aki képes volt egyetlen ökölcsapással megölni egy embert.

Az volt az Örökkévaló szándéka, hogy Mózes legyen kiképezve Izrael népének vezetésére, aki majd negyven éven keresztül vándorolnak a nehéz sivatagi terepen, hogy elérkezzenek új hazájukba az Ígéret Földjére. Ezt a feladatot kiválóan elvégezték az egyiptomiak.

Negyven éves lett Mózes, ereje teljében, fizikailag, és szellemileg felvértezve, elégedetten élte életét Egyiptom hercegeként. Az egyik nap kiment az építkezésre, és látta, hogy egy egyiptomi felügyelő veri a héber rabszolgát.

„Látta amint egy egyiptomi férfi ver egy héber férfiút testvérei közül. És fordult jobbra és balra és látta, hogy nincs ott senki más és lesújtotta az egyiptomit és elrejtette a homokban. És kiment a második napon, és íme, két héber férfi civakodott egymással és szólt a bűnösnek: Miért bántod felebarátodat? Az pedig felelt: Ki tett téged hatalmas férfiúvá, úrrá és bírónak Fölöttünk, vajon engem is meg akarsz ölni, amint megölted az egyiptomit?”

Mózes úgy érezte, hogy a testvérei elárulják. A Fáraónál talán ki tudta volna magyarázni a dolgot, hiszen mégiscsak Egyiptom hercege volt, áldozata pedig csak egy rabszolga felügyelő, de nem tudta megemésztetni a héberekben való csalódását, ezért fogta a vándorbotját és nekivágott a sivatagnak, Hátrahagyva Egyiptomot benne a családját, és a Fáraó leányát, aki anyjaként nevelte.

A következő számban folytatjuk a kalandot....

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

LOPJA A NAPOT	A POÉN 1. RÉSZÉ	A DUNA ROMÁNIAI MELLÉK-FOLYÓJA	CSAPATOS	VÍZ-TOLULÁS	KÁRTYATALON														
HELYBEN ÁLL!																			
VÁLTOZTATÁS																			
KÖNNYET HULLAJT ÉRTE																			
LERAKÓDÁS																			
LITER, RÖVIDEN																			
HATALMAS TERMETŰ																			
MÉHKAPTÁR																			
NÉMÁN KENŐI																			
ADATOKKAL BIZONYÍT																			
HÁZTARTÁSI MUNKA																			
HAMIS, NEM VALÓDI																			
(VALAHOL) TARTÓZKODÁS																			
ABALIGET HATÁRAI!																			
MARÓ ANYAGOT TARTALMAZÓ																			
ÓZD KÖZEPE!																			
DUNÁNTŰLI VÁROS																			
KÖSZÖNET																			
A KÓRHÁZ JELE																			

IMAI DÖK, GYERTAGYÚJTÁS, IDÖSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2023. Jan. 06. – 2023. Jan. 13.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
06. péntek	7:00	16:00
07. szombat	8:00	16:00
08. vasárnap	8:00	16:00
09. hétfő	7:00	16:00
10. kedd	7:00	16:00
11. szerda	7:00	16:00
12. csütörtök	7:00	16:00
13. péntek	7:00	16:00

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
06. péntek	15:50	08. szombat	17:01
13. péntek	15:58	14. szombat	17:09

POÉN SAROK

A zsidó bemegy egy étterembe:
- Kérek egy adagot abból a halból!
- De uram, az sonka!
- Kérdeztem én, hogy hívják azt a halat?

Események

Mester György alelnök tartott Jahrzeitot apai nagymamája után. A reggeli imádkozás befejeztével tikunt adott az eltávozott emlékére.

Róth Andrásnak lejárt a Káddis mondása, a kilét bőséges vacsorával látta vendégül ez alkalomból.

Szántó Tamás és testvére, Anette, és sógora Jahrzeitot tartott édesanyjuk után, (szülei ide jártak imádkozni közösségünkbe). A reggeli imádkozás után tikunt adott a család.

Mester György alelnök, apai nagyanyjának testvére, Katics Klára után tartott Jahrzeitot. A reggeli ima után bőséges tikunon látta vendégül közösségünk jelenlévő tagjait.

19. betűnk a Rész, számértéke: 200.

A Rész jelentése:

Gonoszság

2

EMBERBARÁT IDÖSEK KLUBJA

„IDÖSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kiléni tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt január 04.- én, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuvaros utcai Templomkörzet
Emberbarát Templomegylet

Budapest. 1084
Nagy Fuvaros utca 4.
Tel: 334 27 31

Email: nagyfuvaros@gmail.com
<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>

Felelős kiadó: Streit Sándor
Szerkesztő: Streit Gábor